

Universitatea Babeș–Bolyai, Cluj–Napoca

Masterat de biblioteconomie

Facultatea de Istorie

Anul universitar 2007-2008

Semestrul al II-lea

I. Informații generale despre curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Titlul disciplinei: Teoria științei. Producerea și comunicarea cunoașterii științifice în Europa modernă

Codul:

Numărul de credite:

Locul de desfășurare :

Programarea în orar a activităților : Sistem modular, doua ore de curs si o ora de seminar pe saptamana.

II. Informații despre titularul de curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Nume, titlul științific: Dana Jalobeanu, lect. Dr.

Informații de contact (adresă e-mail, eventual nr. De telefon) dana.jalobeanu@bbc.co.uk

Ore de audiență: (consultatii): La sfarsitul fiecarui curs/seminar, sau pe baza de intelegere prin e-mail sau telefon.

III. Descrierea disciplinei:

[Obiectivele cursului/disciplinei, conținutul acestuia, competențele dobândite prin absolvirea disciplinei, metodele utilizate în cazul predării, al seminarului sau al lucrărilor practice – **10-20 de rînduri**].

Acest curs își propune să-i familiarizeze pe studenți cu principalele evoluții ale teoriilor privind producerea și comunicarea cunoașterii, începând din Renaștere și până în epoca modernă. Cursul propune o abordare istorică și contextuală a numelor mari din istoria științei, cu accent pe formarea comunităților științifice și intelectuale ale modernității timpurii, idealul “republicii literelor” și al Europei iluministe. Cursul va propune o abordare interdisciplinară și interactivă, legând elementele de istoria și filosofia științei cu cele de producere sau comunicare a cunoașterii sau

tehnologii care facilitează formarea comunităților intelectuale (tiparul, cartea ca obiect, apariția filosofiei experimentale, apariția primelor jurnale științifice și literare, apariția ziarelor, corespondența, statutul manuscriselor etc.)

Un alt obiectiv important al cursului este să încurajeze și să îndrume activitatea de cercetare a studenților, să revizuiască modalitățile învățate de construire a unei bibliografii adnotate, de explorare a surselor, de construire a unor proiecte de cercetare cu caracter interdisciplinar. Studenții vor citi și discuta bibliografie mai puțin cunoscută, se va pune accentul pe texte primare.

IV. Bibliografia obligatorie

[Datele complete de identificare a lucrărilor fundamentale utilizate în cadrul disciplinei, precizarea locului unde acestea se pot accesa (inclusiv resursele accesibile prin Internet) – **max. 10 titluri**].

1. Thomas Kuhn, *The structures of Scientific Revolutions, (Structura revoluțiilor științifice, Editura Tehnică,, 1972)*
2. Dana Jalobeanu, *Inventarea modernității. Editura Napoca Star, 2006*
3. S. Shapin, *The Social History of Truth*, Cambridge University Press, 1999
4. S. Shaffer, S. Shapin, *Leviathan and the Air Pump*, Cambridge University Press, 1986
5. William T. Lynch, *Solomon's Child: Method in Early Royal Society London*, Stanford University Press, 2001
6. Francis Bacon, *Noua Atlantidă*, traducere de Dana Jalobeanu și Cătălin Avramescu, Editura Nemira, (sub tipar)
7. Oldenburg, *The Correspondence of Henry Oldenburg*, edited by Rupert Hall, vol 1-3 (din 7 volume) extrasele vor fi puse la dispoziția studenților pe site-ul cursului
8. Corespondența Leibniz-Clarke, în Leibniz, *Disertație metafizică*, Humanitas, 2000 sau orice altă ediție (extrase vor fi puse la dispoziția studenților on-line)
9. *Philosophical transactions of the Royal Society*, 1665-1672 (www.gallica.fr)
10. Diderot, D'Allembert, *Enciclopedia* (un CD cu ediția originală va fi pus la dispoziția studenților)

V. Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei:

[După caz: calculator, instrumente de specialitate sau de laborator, echipament special, diverse materiale etc. – cu precizarea dacă acestea sunt sau nu sunt asigurate de facultate – **opțional**].

Laptop (asigurat de titular) și videoproiector (asigurat de Facultate). Materiale ale titularului (CD, fotografii, videodiscuri, etc).

O pagină de curs va fi organizată de către titularul cursului. Pe pagina de curs vor fi plasate unele dintre textele primare care vor fi studiate la seminar, linkuri la alte cursuri relevante, chestionare sau subiectele de examen.

VI. Planificarea /Calendarul întâlnirilor și a verificărilor/examinărilor intermediare:

[Precizarea exactă a tematicilor abordate în cadrul firecării întâlniri în parte, cu precizarea datei la care acestea sunt sunt planificate și menționarea, la fiecare curs/seminar/lucrare/verificare intermediară în parte, a: conceptelor de bază sau a cuvintelor cheie, partea relevantă din bibliografia obligatorie, cu precizarea capitolelor sau a paginilor aferente obligațiile studenților pentru întâlnirea respectivă (lecturi, teme, lucrări)]. Observatie: cuvintele cheie sunt **subliniate**.

CURS	SEMINAR
1. Modele de producere a cunoașterii	1. Kuhn, <i>Structura revoluțiilor științifice</i>
2. Paradigme și revoluții	a. paradigme b. schimbarea de paradigmă și efectele psihologice ale « revoluției » științifice
3. Bacon și primele proiecte de comunitate științifică : de la laboratorul alchimistului la Casa lui Solomon	2. Reading seminar : Bacon, <i>The Advancement of Learning</i>
4. Teoria baconiană a clasificării cunoașterii	a. problema reformei cunoașterii b. problema reorganizării universităților și a organizării noilor instituții de producere a cunoașterii c. clasificarea cunoașterii în context
5. Problema comunicării cunoașterii	3. Reading seminar: Bacon, <i>Noua Atlantidă</i> , traducere de Dana Jalobeanu și Cătălin Avramescu, <i>Nemira 2007</i>
6. Baconienii secolului al XVII-lea și metodele de comunicare a cunoașterii	a. organizarea Casei lui Solomon b. funcționarea Casei lui Solomon : modele de comunicare a cunoașterii
7. <u>Academiile științifice</u>	4. Contiunări ale <i>Noii Atlantide</i> în secolul al XVII-lea și proiecte de reformă a comunităților științifice. Seminar de cercetare
8. Societatea Regală: de la cercurile închise la rețele de producere și comunicare a cunoașterii	a. societăți savante și modelul lor b. modelul « cercului » și modelul « rețelei »

9. Modelul republicii literelor : ideal și practică socială 10. Corespondența savantă și jurnalul literar	5. Societăți și academii. Cum funcționa Societatea Regală ? Bibliografie : <i>Philosophical transactions of the Royal Society</i> , 1665-1669, <i>Revue des Scavans</i> , <i>Nouvelles de la Republique des lettres</i>
11. Academiiile de știință și publicațiile științifice 12. Proiecte de colaborare științifică efectivă	6. Reading seminar : Corespondența lui Henry Oldenburg
13. Proiectul enciclopediei 14. Reformarea universităților europene	7. Rolul disputelor savante în structurarea unui model de producere și comunicare a cunoașterii

VII. Modul de evaluare:

[Componentele de activitate a studenților care vor fi evaluate (verificări pe parcurs, lucrări de semestru, proiecte de cercetare, participare activă etc.), ponderea acestor componente în nota finală, modalitatea de desfășurare a examenelor/verificărilor, criteriile de evaluare].

Evaluarea studenților se bazează pe :

-Participarea la seminar (se notează cu « puncte » intervențiile pertinente la discuțiile organizate în jurul cuvintelor cheie). Ponderea seminarului este de 1/3 din nota finală.

-Scrierea unei lucrări de 5-7 pagini (1/3 pondere). Bibliografia fiecărei lucrări este stabilită împreună cu profesorul.

-Sustinerea lucrării (1/3 pondere).

VIII. Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

[Prezența la ore (după caz), condiții de prezentare la examen, modalități de recuperare, noțiunea de plagiat, consecințele plagiatului la lucrările elaborate, consecințele cazurilor de fraudă la examen, rezolvarea contestațiilor].

Condiția de prezentare la examen este prezentă la cel puțin 5 seminare. Celelalte cazuri sunt descrise în regulamentul facultății.

IX. Bibliografia opțională:

[Datele complete de identificare a lucrărilor adiționale recomandate în cadrul disciplinei, precizarea locului unde acestea se pot accesa (inclusiv resursele accesibile prin Internet)].

1. Stephen Gaukroger, *Francis Bacon and the Reformation of Early Modern Philosophy*, Cambridge University Press, 2001
2. Paolo Rossi, *Inventarea științei moderne*, Editura Polirom, 2004
3. R. Olson, *Science Deified, Science Defied. The historical signification of culture in Modern World, vol. 2*, University of California Press, 1990
4. R. Foster-Jones, *Ancients and Moderns: A Study of the Rise of the Scientific Movement in 17th century England*, Dover Publications, Dover, 1982
5. Bacon, Works, editate de J. Speding, 7 volume sau, "The Oxford Francis Bacon", editat de Graham Rees (2001-2007)
6. Thomas Sprat, *The History of Royal Society*, London 1666 (sau orice reeditare)
7. Dear, Peter. *Revolutionizing the Sciences: European Knowledge and Its Ambitions, 1500-1700*. Princeton, 2001